

Iskolai régi értesítő.

A
NAGY KANISAI
KEGYES RENDIEK

KIRÁLYI

K Ö Z É P

TANODÁJÁBAN

OKTATOTT

IFJUSÁGNAK

IPARSORA

18 $\frac{45}{46}$ dik TANÉV

MÁSODIK FOLYÓBEN

T. HORVÁTH JÓSEF IGAZGATÁSA ALATT.

Zala Egerszegen,
nyomt. Strobmayer György' betűivel

Költészettanulók.

	Hit- tanból	Magyar nyelv.
Ielesek.		
*Léb István	1 jel.	1 jel.
*Fruschich István n. e. g.	jel.	4 jel.
Raics György n. e. g.	jel.	3 jel.
Jakabfy Péter	2 jel.	2 jel.
5Vaszary Sándor	5 jel.	5 jel.
Simoncsics János	4 jel.	7 jel.
Tárnok Alajos	3 jel.	6 jel.
Laposi Albert	6 jel.	9 jel.
Vranovics István	7 jel.	8 jel.
10Péterfi Mihál	8 jel.	10jel.
<i>Első rendűek.</i>		
Praunsperger Belizár	5 e. r.	6 e. r.
Knausz József	1 e. r.	3 e. r.
Czékus Ede	6 e. r.	1 e. r.

	Hit- tanból.	Magyar nyelv.
Szekeres József	2 e. r.	2 e. r.
5Horváth Vendel	3 e. r.	4 e. r.
Szépe István	4 e. r.	5 e. r.
Kecskés Károl	7 e. r.	7 e. r.
Nöthig Eerdinánd	10 e. r.	8 e. r.
Taródi Ferdinánd	8 e. r.	10 e. r.
10Csoknay János	9 e. r.	9 e. r.
Horváth Károl	11 e. r.	12 e. r.
Chinorányi Boldizsár	12 e. r.	13 e. r.
Szörcsök Ádám	14 e. r.	14 e. r.
Gödér Boldizsár	13 e. r.	15 e. r.
15Tkalchich Kálmán	16 e. r.	16 e. r.
Nagy Ignác	15 e. r.	11 e. r.
A tanodát elhagyta:		
Bán Ferencz kül. e. r.	e. r.	e. r.
Összesen 27.		
Tanító: Németh Alajos.		

Szónoklattanulók.

Jelesek :

*Jakopovics György	2 jel.	1 jel.
*Andri József	1 jel.	2 jel.
Plosszer Boldizsár	3 jel.	3 jel.
Takács László	6 jel.	4 jel.
5Boros István	7 jel.	5 jel.
Lövinger Sándor heber	jel.	7 jel.

	Hit- tanból.	Magyar nyelv.
Horvát János	5 jel.	6 jel.
Gabai Mihál	9 jel.	11 jel.
<i>Első rendiek :</i>		
Breider Ádám	8 jel.	8 jel.
Smodek Taddé	4 jel.	10 jel.
Paulekovics Ottó	7 e. r.	2 e. r.
Leránt Ferecz	10 jel.	9 jel.
5Darás Zsigmond	1 e. r.	1 e. r.
Benkő Ferdinánd	2 e. r.	3 e. r.
Német János	3 e. r.	12 e. r.
Subrinics István	5 e. r.	5 e. r.
Vargyay Sándor	6 e. r.	6 e. r.
10Plander József	4 e. r.	4 e. r.
Gabelics Vilmos	9 e. r.	8 e. r.
Hinger Tivador	8 e. r.	7 e. r.
Csernics János	10 e. r.	9 e. r.
Tanodát változtatták :		
Kubányi Gyula kül. e. r.	e. r.	e. r.
Varga Ferencz kül. jel.	e. r.	e. r.
Összesen 23.		
Tanító : Csegezy Ignác.		

IV. évi Nyelvészettanulók.

Jelesek:

*Kaszás János	1 jel.	1 jel.
Kapics Antal	2 jel.	4 jel.

	Hit- tanból.	Magyar nyelv.
Verli Miksa	3 jel.	5 jel.
*Bencze István	4 jel.	2 jel.
5Steiner József	5 jel.	3 jel.
Voinovics Szilárd n. e. g.	jel.	7 jel.
Hauser János	9 jel.	10 jel.
Schneider József	6 jel.	9 jel.
Német Elek	7 jel.	8 jel.
10Gosztón Ferencz	8 jel.	6 jel.
<i>Ezekhez soroztatnak ma- gány oktatás után:</i>		
Inkey Ádám	jel.	jel.
Lackenbacher Miksa hebr.		jel.
<i>Első rendűek:</i>		
Koltay Mihály	13 jel.	12 jel.
Plosszer György	11 jel.	14 jel.
Talabér László	12 jel.	15 jel.
Véber Mór heber	jel.	13 jel.
5Svastics Károl	16 jel.	19 jel.
Babochay János	15 jel.	17 jel.
Desgyek Ferdinánd	10 jel.	11 jel.
Lendvai József	17 jel.	18 jel.
Gruber János	14 jel.	16 jel.
10Vustl Alajos	18 jel.	1 e. r.
Glavák Ferencz	19 jel.	20 jel.
Junkovics Péter	20 jel.	5 e. r.
Rigó Antal	2 e. r.	2 e. r.
Gróf Geiza	1 e. r.	3 e. r.
15Tánczos János	3 e. r.	4 e. r.
Hertman József heber	jel.	8 e. r.

	Hit- tanból.	Magyar nyelv.
Ramish János	5 e. r.	6 e. r.
Markovics József	4 e. r.	7 e. r.
Gott János	6 e. r.	13 e. r.
20Vettendorfer Jakab heber	jel.	10 e. r.
Bereczk Károl	7 e. r.	9 e. r.
Vettendorfer Mór heber	jel.	12 e. r.
<i>Második rendűek:</i>		
Markovics István	8 e. r.	11 e. r.
Kalmár Zsigmond	9 e. r.	14 e. r.
Kecskés János	10 e. r.	15 e. r.
Összesen 37.		
Tanító: Dolmányos György		

III. évi Nyelvészettanulók.

Jelesek:

*Nagy Imre	1 jel.	1 jel.
*Svastics Béni	4 jel.	8 jel.
Tuboly Geiza	2 jel.	2 jel.
Tárnok Imre	14 jel.	3 jel.
5Kovács János	15 jel.	10 jel.
Kiss János	3 jel.	5 jel.
Horváth Pál	5 jel.	4 jel.
Vizlindvay István	6 jel.	7 jel.
Bozsek Boldizsár	8 jel.	9 jel.
10 Juhász György	10 jel.	13 jel.
Kijáczy Endre	12 jel.	12 jel.
Kamenár József	7 jel.	7 jel.

	Hit- tanból	Magyar nyelv.
Mészáros Sándor	9 jel.	14 jel.
Plander László	11 jel.	11 jel.
15Herbst József	13 jel.	15 jel.
<i>Ezekhez soroltnak ma- gány oktatás után :</i>		
Lövenstein Ferdinánd heb.	jel.	jel.
Lövenstein Adolf heber	jel.	jel.
<i>Első rendűek :</i>		
Baráth János	16 jel.	1 e. r.
Hán Zsigmond	18 jel.	6 e. r.
Karger Mátyás	19 jel.	9 e. r.
Janóky József	6 e. r.	7 e. r.
5Nedeczky Zsigmond ism.	17 jel.	16 jel.
Hechinger Imre	2 e. r.	3 e. r.
Halis Pál	5 e. r.	4 e. r.
Bor József	1 e. r.	2 e. r.
Molnár György	20 jel.	5 e. r.
10Imrey Ferencz	4 e. r.	10 e. r.
Pfaff József	11 e. r.	12 e. r.
Kallinics Ferencz	10 e. r.	8 e. r.
Bertalan Pál	8 e. r.	17 e. r.
Szigethy Sándor ismétlő	13 e. r.	16 e. r.
15Majhen Ferencz	16 e. r.	13 e. r.
Takács János	14 e. r.	15 e. r.
Horváth Károl	7 e. r.	11 e. r.
Taródy József	3 e. r.	18 e. r.
Petrovics Endre n. e. g.	e. r.	19 e. r.
20Veiss József	9 e. r.	24 e. r.
Vörös Sándor	18 e. r.	14 e. r.

	Hit- tanból.	Magyar nyelv.
Engbart Sándor	17 e. r.	22 e. r.
Csizmazia József	19 e. r.	21 e. r.
Kuchtich Lajos	12 e. r.	25 e. r.
25Pichler Ede	15 e. r.	23 e. r.
Kuttor György	21 e. r.	20 e. r.
Krály József	22 e. r.	28 e. r.
Csemics Károl	20 e. r.	26 e. r.
Rumpelesz József	23 e. r.	27 e. r.
Elmaradtak :		
Makovszki Károl kül. e. r.	e. r.	e. r.
Nemes Mihál kül. e. r.	e. r.	e. r.
Összesen 48.		
Tanító : Petlanovics Alajos.		

II. évi Nyelvészettanulók.

Jelesek :		
*Farkas Zsigmond	1 jel.	1 jel.
Jakcsin Ede	2 jel.	3 jel.
Löbl Herman heber	jel.	6 jel.
Babochay György	4 jel.	4 jel.
5Maronics Mihál	3 jel.	2 jel.
Fehér István	5 jel.	5 jel.
Kolossa Ferencz	6 jel.	7 jel.
Noszlopy Gyula	8 jel.	8 jel.
Boronkay Lajos	7 jel.	9 jel.
10Farkas Kálmán	12 jel.	14 jel.
Rosenfeld Adolf heber	jel.	12 jel.

	Hit- tanból	Magyar nyelv.
Krautzak György	10 jel.	13 jel.
Bernadics János	14 jel.	11 jel.
Stingli Károl	9 jel.	10 jel.
15Lisziák György	15 jel.	17 jel.
Theodorovics Mihál n. e. g.	jel.	18 jel.
Albanics József	13 jel.	15 jel.
Rózsa Péter	11 jel.	16 jel.
<i>Ezekhez soroltatik magány oktatás után :</i>		
Koller Ignác	jel.	jel.
<i>Első rendűek :</i>		
Kopricsanecz Mátyás	17 jel.	22 jel.
Mincsek Mátyás	16 jel.	19 jel.
Pammer István	18 jel.	23 jel.
Wallbach Mór heber	jel.	24 jel.
5Grabner Antal	19 jel.	21 jel.
Darás József	20 jel.	20 jel.
Alt Károly	22 jel.	5 e. r.
Andalics János	1 e. r.	1 e. r.
Klein Szebáld	24 jel.	3 e. r.
10Sárecz György	21 jel.	4 e. r.
Desgyek József	23 jel.	2 e. r.
Plander László	2 e. r.	6 e. r.
Veiser Ferencz	7 e. r.	8 e. r.
Piszkor Tamás	3 e. r.	7 e. r.
15Praunsperger Hamilcar	5 e. r.	9 e. r.
Kis Ignác	4 e. r.	10 e. r.
Vagner Károl	6 e. r.	12 e. r.
Mihaeli János	9 e. r.	11 e. r.

	Hit- tanból	Magyar nyelv.
Benczik Mihál	8 e. r.	13 e. r.
20 Taródy László	10 e. r.	14 e. r.
Vajdics József	12 e. r.	16 e. r.
Plichta Károl	11 e. r.	15 e. r.
Elmaradtak:		
Rothman József	e. r.	e. r.
Simonsics János	e. r.	e. r.
Összesen 43.		
Tanító: Gyalóky Ferencz.		

I. évi Nyelvészettanulók.

Jelesek:

*Piller Ferencz	1 jel.	1 jel.
Winterstein Henrik heber	jel.	3 jel.
*Herbst Adolf	3 jel.	2 jel.
Lisziák Ferencz	5 jel.	5 jel.
5 Olle Fülöp	4 jel.	4 jel.
Stolczer Gábor heber	jel.	7 jel.
Takács Ferencz	6 jel.	6 jel.
Schönfeld Simon	jel.	8 jel.
Hallvax Ferencz	9 jel.	12 jel.
10 Wolheim Arnold heber	jel.	9 jel.
Somogyi József	2 jel.	10 jel.
Unger Alajos	11 jel.	11 jel.
Sommer Mór heber	jel.	14 jel.
Mihálec József	7 jel.	13 jel.

	Hit- tanból	Magyar nyelv.
<i>Első rendűek:</i>		
Moger Ferencz	10 jel.	15 jel.
Pete János	15 jel.	18 jel.
Horváth József	8 jel.	16 jel.
Svagell Ferdinánd	12 jel.	17 jel.
5Rátkovics Vendel	13 jel.	19 jel.
Androlich Mihál	19 jel.	1 e. r.
Zeisler Samu heber	e. r.	17 e. r.
Klein Herman heber	e. r.	14 e. r.
Benedek György	20 jel.	20 jel.
50Jakabfy Péter	16 jel.	2 e. r.
Augusztics Ferencz	14 jel.	3 e. r.
Horváth Ferencz	6 e. r.	4 e. r.
Plank József	8 e. r.	4 e. r.
Vig Bódog	18 jel.	15 e. r.
15Löbb József	17 jel.	6 e. r.
Breshlauer Ádám heber	e. r.	16 e. r.
Csizmár Ferdinánd	3 e. r.	7 e. r.
Lisziák Márk	9 e. r.	18 e. r.
Tandor István	10 e. r.	13 e. r.
20Nagy József	1 e. r.	8 e. r.
Gegács Mihál	4 e. r.	12 e. r.
Lics Gusztáv	7 e. r.	9 e. r.
Edenhoffer János	5 e. r.	10 e. r.
Bolf István	2 e. r.	11 e. r.
<i>Második rendű:</i>		
Nöthig József	1 m. r.	1 m. r.

(Befejező közlemény a következő füzetben.)

Iskolai régi értesítő.

Második közlés.

(Az első közlemény a 149. oldalon.)

	Hit- tanból.	Magyar nyelv.
Elmaradtak :		
Bauer István kül. e. r.	e. r.	e. r.
Brückner Ferenc kül. jel.	jel.	jel.
Domián János kül. e. r.	e. r.	e. r.
Összesen 42.		
Tanító : Szabó Mihál.		

III. Nemzeti osztálybeliek.

Jelesek :		
*Véber Reimund	1 jel.	2 jel.
Sercz Manó heber	e. r.	3 jel.
Szabó Károl	4 jel.	1 jel.
Stagl Tamás	5 jel.	6 jel.

	Hit- tanból.	Magyar nyelv.
5Traupmann József	2 jel.	5 jel.
Thassy Ábel	7 jel.	4 jel.
Bukovics Miklós	3 jel.	8 jel.
Greccs József	8 jel.	7 jel.
Smodics Ferenc	6 jel.	9 jel.
<i>Első rendűek:</i>		
Turek József	14 jel.	10 jel.
Nagy Antal	13 jel.	12 jel.
Stagl Ede	10 jel.	1 e. r.
Grutó Ignác	12 jel.	3 e. r.
5Knausz Péter	11 jel.	11 jel.
Komesz György	9 jel.	5 e. r.
Tsóka Rudolf	15 jel.	2 e. r.
Pavics Ferenc	16 jel.	4 e. r.

II. Nemzeti osztálybeliek.

Jelesek:

*Németh Pál	1 jel.	1 jel.
Plosszer István	3 jel.	2 jel.
Szerdahelyi József	2 jel.	3 jel.
Gerócs Józsa	5 jel.	4 jel.
5Nebel Ferenc	4 jel.	9 jel.
Harsay József	6 jel.	5 jel.
Tóth Bódi	7 jel.	6 jel.
Dréven Antal	8 jel.	8 jel.
Malovecz János	9 jel.	15 jel.
10Háry Ferenc	10 jel.	11 jel.
Grubescics József	14 e. r.	7 jel.

	Hit- tanból.	Magyar nyelv.
Peczek György	1 e. r.	10 jel.
Huszár Adolf	14 jel.	12 jel.
<i>Első rendűek:</i>		
Takács József	4 e. r.	13 jel.
Gerócs József	12 jel.	21 jel.
Horváth Antal	11 jel.	16 jel.
Fruschich Jenő n. e. g.	e. r.	22 jel.
5Kelemen István	5 e. r.	14 jel.
Flegár Ignác	11 e. r.	25 jel.
Pichler Boldog	3 e. r.	20 jel.
Krinovics Mihál	2 e. r.	23 jel.
Brenner Ferdinánd	7 e. r.	24 jel.
10Zámbó Mihál	6 e. r.	17 jel.
Kuchtich Károl	16 e. r.	1 e. r.
Radottics József n. e. g.	e. r.	3 e. r.
Traupman Ödön	14 e. r.	2 e. r.
Koscsecz József	17 e. r.	7 e. r.
15Tislér Ferencz	20 e. r.	9 e. r.
Mátyás Pál	8 e. r.	11 e. r.
Dominics Ferencz	18 e. r.	4 e. r.
Vajdics János	9 e. r.	18 e. r.
Munkácsy József	12 e. r.	13 e. r.
20Harasztovics József	21 e. r.	6 e. r.
Horváth János	24 e. r.	19 e. r.
Simoncsics Endre	15 e. r.	10 e. r.
Redl János	25 e. r.	8 e. r.
Davidovics József	19 e. r.	5 e. r.
25Herman Károl	23 e. r.	14 e. r.
Vigh József	26 e. r.	15 e. r.
Magyar Ferencz	27 e. r.	12 e. r.

	Hit- tanból	Magyar nyelv
<i>Magány oktatás után.</i>		
Jelesek:		
Hochreiter László	13 jel.	26 jel.
Szombathelyi Gyula	15 jel.	27 jel.
Fiser Alajos	10 jel.	29 jel.
Vajdics Alajos	28 e. r.	28 jel.
<i>Első rendűek:</i>		
Benczik Bódi	22 e. r.	16 e. r.
Radottics István n. e. g.	e. r.	18 e. r.
Mallovasics Zsigmond	29 e. r.	17 e. r.
Elmaradtak:		
Ábrahám János kül. e. r.	e. r.	e. r.
Bauer Miklós kül. e. r.	e. r.	e. r.
Kolarics Péter kül. jel.	jel.	jel.
Laszák József kül. e. r.	e. r.	e. r.
5Marenics Antal kül. e. r.	e. r.	e. r.
Molnár János kül. e. r.	jel.	e. r.
Összesen 70.		
Tanító: Valler Aurél.		

* Így jegyzettek Fő Méltóságú BATTHYÁNI FÜLÖP kegyéből csinos könyvet kaptak.

n. e. g. vallásuak, és heberék, a hittanból illető tanítóiktól iparsoroztattak.

Erkölcsei viseletből mindnyájan első rendűek.

Az egész ifjuság száma: 290.

Legyzet az iskolai régi értesítőhöz.

A kanizsai gimnázium 1845—46. évi értesítőjét közlés végett a szerkesztőnek Babocsay György nagykanizsai földbirtokos adta át, ki mint honvéd főhadnagy jelenleg a harcmezőn van, s 1915. okt. 9-én Nizsniow mellől küldött képes levelező-lapot. Nem vagyunk tisztában, hogy az eddig sohasem hallott város merre van, mert ma az ellenséges országokban annyifelé harcolnak fiaink, hogy eddigi földrajzi tudásunk csütörtököt mond. azonban úgy gondoljuk, hogy valahol Bukovinában, Galiciában vagy Oroszországban fekszik. De az is lehet, hogy Szerbia egyik hegy-csucsának a neve.

A régi bizonyítvány olvasása közben sok érdekes dologra találunk, s azért magyarázatot fűzünk hozzá.

Például mindjárt a cím: iparsor. Ma már régen használaton kívül van, pedig akkor új szó volt, s annyit jelentett: az iparkodás sorrendje. Most érdemsorozat, vagy iskolai értesítő a neve.

Érdekes körülmény, hogy magyarul van szerkesztve ez az értesítő, mert régebbi időben latin nyelven szokták kiállítani.

Az értesítő címlapján sajtóhiba van, mert nem „második fdlében,” hanem „második felében“ olvasandó. Ugyanis akkor két ízben történt évenként az érdemsorozás. Az első félév végén csupán felolvastatott a „klasszifikáció“ a diákok előtt, a második félévben pedig írásban, illetőleg a későbbi időben a tanulók költségén nyomtatásban is, kiadatott.

Az iskolai év novemberben kezdődött, és augusztusban végződött. A nagy szünidő, vagy ahogy akkor mondták: „vakáció“ tehát szeptember és október hónapra esett. Később átváltoztatták augusztusra és szeptemberre a szünidőt, míg most még előbb: júliusra és augusztusra esik.

Az iparsorban említett összes tanítók a kegyesrendből valók voltak, s a régi diákok elbeszélései szerint, a mai korban szinte hihetetlen szigorúsággal vitték tisztségüket. De akkor mindenütt így volt, s alig akadt egy-egy szelidebb tanító az országban. Olyan volt a nevelési rendszer.

A virgácsolás (vesszőzés), valamint a korbácsolás napi renden volt: kártyázásért, verekezésért, iskolában való lármázásért, indokolatlan elkésésért, templombajárás elmulasztásáért, lecke nem tudásért, pipálásért, csuszkálásért épügy mint a szabadban való fürdőzésért vagy korcsmába járásért.

Nem csoda, ha a gimnázium fa-tornyában levő kicsi harangnak, (a „primusz“-nak) iskolába hívó szavát imigy magyarázták a diákok:

Gyertek be
 Huncutok!
 Had lássam
 Mit tudtok?
 Ha nem tudtok,
 Vesszőt kaptok!

Aztán voltak olyan büntetések, amelyek mulatságszamba mentek.

Csupa tréfa volt például a „szignum.“

Egy kis réz-tárgyat hívtak szignumnak, (rendesen valami értéktelen rézpénzt, néha éppen a Rákóczi-féle „libertás“-t,) melyet zsebében a diák könnyen el tudott úgy helyezni, hogy társai ne is gondolhassák mikép nála van.

A szignumosnak kötelességében állott figyelni, hogy melyik diák beszél magyarul. Mert az iskolában a latinnyelv tanítására volt a suly helyezve, s be is verték a tanuló fejébe az által, hogy a diákoknak az iskolán kívül is latinul kellett egymás közt beszélni. Ha a szignumos diák magyar szót hallott, akkor rögtön átadta a szignumot a magyarul beszélő szerencsétlen diáknak. Ez pedig szintén szemfüleskedett, hogy a szignumot rásózza másik társára másnap reggelig. Mert minden reggel úgy kezdődött a tanítás, hogy jelentkezni kellett a szignum birtokosának, ki megcsapatásban részesült, és a szignum újra nála maradt. Ha pedig olyan gyámoltalan legény volt, hogy harmadnapra sem volt képes tuladni a szignumon, hát megint megcsapták.

A szignum boldogtalan birtokosa persze minden furfangot felhasznált, hogy provokálja a

magyar beszédet. Például javában beszélgetnek a diákok latinul, mikor váratlanul az egyik magyarul kérdezi:

— Petlánovics az előbb a Ciglenice felé ment. Nem láttad?

Petlánovics egyike volt a legszigorubb (tehát az akkori felfogás szerint a legkiválóbb) tanítóknak. Nem csoda, hogy a diák már a név hallatára megijedt, és minden óvatosságról megfeledkezve, szintén magyarul mondta:

— Nem láttam.

Akkor jött a szomorú valóság tudatára, mikor a felelet után markában érezte a szignumot, a melyet ő is ugyancsak iparkodott valamelyik társának birtokába bocsájtani, hogy a büntetést kikerülhesse.

Tehát ahány tanítási napot tartottak egy évben, annyi diákot csaptak meg szignumért. És a kárvallott birtokos megcsapatása nagy gaudium volt mindig. Mindenki nevetett rajta.

Hát még a „fazék-vivés”? Az volt ám tréfás büntetés!

Mikor ugyanis a tanár kegyelmes hangulatban volt, akkor a tanulót arra ítélte, hogy fazekat vigyen haza, ahelyett, hogy megcsapatta volna.

A meglehetősen nagyságú cserép-fazekat, mely mindig készen volt az iskolai felszerelés között, a fülénél fogva vastag spárgával a tanító ráakasztotta a diák nyakába, s így kellett vinni az emberek és a tanulótársak nevetése közben hazáig, s másnap vissza az iskolába.

Néha valamelyik szerencsés fickónak sikerült elosonni, és az utcák megkerülése mellett

nyul módjára elfutni „a kerteken keresztül“. (E kifejezés azt jelentette, hogy a benszülött kánizsaiak a nagy sár miatt nem jártak az utcán, hanem a házak mögött. A házi kertek alatt.)

Mulatságos volta mellett ez a büntetés célszerű is volt, mert hogy a fazekat otthon észre ne vegyék, a diáknak mindenféle furfangot kellett alkalmazni, hogy padláson, pincében elrejttesse, míg visszaszállíthatja. Szóval az eszét élesítették vele.

Bizony, az akkori tanítónak valóságos élvezet lehetett a tanítás, nem úgy, mint most, amikor a bíróság elé viszik, ha egy pofon miatt a tanulóknak megered az orra vére.

A szigorú bánásmód külföldben a „rostálást“ végezte. Tudnillik a rossz tanulók kimaradtak az iskolából a büntetéstől való félelem következtében.

Azt pedig nem is igen érdemes fölemlíteni, ha a diákot egy napra vagy néha egy hétre „bezárták“, és reggeltől este hat óráig koplaltatták. A tanító a hanyag diáknak azt mondta: „Itt maradsz ebédre papiros gombócra!“ és a lelkiismeretesebb azt is megvizsgálta, hogy a zsebeiben nem dugott-e el az a lurkó valami kenyér darabkát, amit a böjtölés megszegésére felhasználhatna.

E Krónika szerkesztője még ismerte a tanítók egyikét, a kiskanizsai születésű Dolmányos Györgyöt, (rendesen Bördolmányosnak hívták a diákok) aki minden tanítási órában megvert sajátkezüleg néhány tanulót, sőt gyónás alkalmával is pipaszárral szokta eltángálni a gyónó bűnöst, és emiatt úgy kellett kirendelni hozzá a gyónókat, mert senki se vállalkozott nála gyónni önkényt.

Horvát Pál népiskolai igazgató Pali fiát annyira összeverte és rugdalta Dolmányos, hogy fél fülére a gyerek megsiketült, s az apa kényszerült további taníttatásra elvinni a pécsi gimnáziumba, bár szerény vagyoni viszonyai miatt a más városbani taníttatás roppant megerőltetésébe került. Dolmányos csupán akkor hagyott fel a verekedéssel, amikor öregsége miatt már nem volt ereje hozzá.

Nagyon célszerűen van szerkesztve az iparsor abban, hogy a tanulók magaviseletét nem sorozza fokozatok szerint, hanem általában megállapítja: „Erkölcsi viseletből mindnyájan elsőrendűek.“ (Ha valamelyik diák magaviselete nem elégítette ki a tanítókat, akkor ugyis „kicsapták“.)

És itt még ki kell térnünk néhány körülményre, hogy az akkori tanításról némi fogalmunk legyen.

A „papokhoz“, vagyis a nemzeti iskola II. és III. osztályába, csak az esetben vették fel a tanulókat, ha már tudtak olvasni, írni és számolni, vagy ha bizonyítvánnyal igazolták, hogy a nemzeti iskola I. osztályát elvégezték. A nemzeti iskola elnevezés később elemi iskolára változott át.

A kanizsai nemzeti iskola I. osztályát Faics György kántor tanította. Az iskola földszintes épülete a mai leányiskola helyén állott.

Faicstről jellemző dolgot hallottam gyerek koromban, mikor egyik szőlőmunkás imigy berzenkedett a másikkal:

— Józsi bácsinál is csak a térdin lehet látni, hogy a Faicshoz iskolába járt!

Ez úgy értendő, hogy az iskolában a kukorica-szemen való sok térdeplés sebet okozott, és

látható helye maradott a beforrott bőrön. Mert bizony Faicsnál napirenden volt vesszőzés, a kukoricán való térdepeltetés és koplaltatás, sőt a mester ur a diákok mellé az iskolában helyezte el a lovait is. Ezért a jobbmóduak kikerülték Faicsnak kinzó iskoláját, és családi körben, vagy pedig magán iskolákban tanították gyermekeiket az alap-ismeretekre.

Egyik ilyen magán iskola volt a múlt század harmincas-negyvenes éveiben a Mojzilovicsé. Iskolaszobája ott volt a régi Simoncsics, most Köő József házban, az udvarban jelenleg is meglevő földszintes kis épületben. A szobában egyszerű padok voltak, melyekből hármat a fiuk foglaltak el (mintegy huszan), s kettőn a leányok foglaltak helyet. Mert Mojzilovicsnál a sok vitára alkalmat adó koedukációs tanítás már gyakorlatilag volt megvalósítva. (Faics iskolájában is.)

A fiuk és leányok padjai szemben állottak egymással, s közepén volt a tanító helye.

Mojzilovicsnál tanultak az iparsorban felsorolt diákok közül Albanics József, Babócsay György, Juhász György. Ezeken kívül Mojzilovicshoz jártak tudomásom szerint az akkori lányok közül Tárnok Szidi, (később gyógyszerészné Szombathelyen,) és Novákovics Mili (később Méhes Vendelné.)

De azért ne gondoljuk, hogy Mojzilovicsnál nem részesültek testi fenyítésben a tanulók. Csak könnyebbek és ritkábbak voltak a büntetések, mint másutt.

Egy bot-tartó állvány volt az iskola szobában, melyen mintegy tiz darab különféle bot állott: vékony, vastag, fehér, fekete, zöld, piros.

Ha valamelyik tanuló rossz fát rakott a tüzre, akkor Mojzilovics elkiáltotta magát: „Bank heráusz!” Mire mint vezényszóra a gyerekek felugrottak az első padról, és az ekszekucióra átengedték. A bűn súlyához képest Mojzilovics kiválasztotta a büntető botot: vékonyat és fehéret csekély bűnért, s vastagot és feketét a súlyosabb vétékért.

A megcsapatás úgy történt, hogy amikor egy fiúnak kellett a padra feküdni a botozás kiállása végett, akkor a leányoknak le kellett hajtaniok fejüket, és szemük elé tartaniok kezüket, hogy udvarlójuk szégyenét ne lássák, különösen súlyosabb esetekben, mikor ruha kimélés mellett a test közvetlenül vette ki büntetését. S ha nagy ritkán leány került büntetés alá, akkor meg a fiuknak nem volt szabad látniok semmit se.

Mojzilovics német nyelven tanított, s nem is tudott egy szót se magyarul. De azért szép műveltséggel bírt, s a németen kívül teljesen értette a görög, a szerb, meg a török nyelvet és írást. Már a négy különböző alkatú és rendszerű írásnak tudása is ritka emberre vallott. Külömben mint nőtlen ember, minden vasárnap és ünnepnap hivatalos volt ebédre, valamint vacsorára azokhoz a családokhoz, melyeknek csemetéit az írás-olvasás miszteriumába bevezette.

Valamikor Mojzilovics kereskedő volt Stambulban, de megbukott, s akkor Kanizsára jött. Mivel pénz híján nem tudott kereskedést nyitni, tehát mint afféle élelmes görög (mert görög nemzetiségű volt), iskolát nyitott.

A vagyonában ért nagy csapás azonban ugylátszik meghibbantotta elméjét is, mert (ami-

ként jó ebéd vagy vacsora után sokszor elbeszélte) amikor eljött Stambulból, és éppen a hídon igyekezett keresztül jutni: az ördöggel találkozott. Megismerte hegyes füléről és csucsos ritka szakálláról, meg a kaftán alól kitetsző farkáról. Mojzilovicsra egy lángoló pillantást vetett, és hegyes karmaival utána kapott, hogy megragadja. Csakhogy Mojzilovics rettenetes futás által szerencsésen elmenekült a pokolbeli rém elől. Azóta nem mert visszatérni Stambulba.

A kanizsai uri emberek az időben már nem igen féltek az ördög kalózkodásától, és igyekeztek Mojzilovics fejéből kiverni a rögeszmét, de nem bírták eltántorítani tőle.

Egy alkalommal aztán az történt, hogy Mojzilovics amikor felhívta felelni More Lászlót, az nem tudott semmit, és azzal védekezett, hogy „kifujták a fejéből“.

No, ily módon még sohasem védelmezte hanyagságát semmiféle diák! S mikor bővebb magyarázatot kértek tőle, hát a következőt mondta:

— Éppen az iskola szomszédságában szembe jött velem az ördög. Hasított körme, szőrös lába, meg kajla szarva volt mint valami tehénnek. Mikor mellettem elment, én a falhoz lapultam, de az hozzám csapott a farkával, és a szájával nagyot fujt a fülembe. Ezt: „Hum!“ És ezzel teljesen kifujta fejemből a leckét, pedig nagyon megtanultam!

Mojzilovics elképedve hallgatta a borzasztó eseményt. Mikor azonban észrevette, hogy a többi tanuló szeme kidülledt a visszafojtott kacagástól, akkor rettenetes hangon kiáltotta:

— Bank heráusz!

Aztán kiválasztotta a legfeketébb és legvastagabb pálcát, és avval csapatta meg a fantasztikus történet hőjét.

De ettől kezdve Mojzilovics gondolkodóvá lett, s nem beszélt a sátánról. Mintegy három év múlva pedig visszament Stambulba, miután körülbelül tizenöt évig tanított Kanizsán. Akkor hatvan éves lehetett.

És ezekután mi is visszatérünk az értecsítőhez.

Az iparsort Zalaegerszegen nyomták, mert Kanizsán akkor nem volt nyomda.

Az iparsor első átlapozása alkalmával azt hittük, hogy a 290 főnyi tanuló seregből ma már egy sincs életben, de ismételt tanulmányozás után kiderült, hogy hárman is élnek. Ezek: Sárecz György, Desgyek József, és Dréven Antal.

Külömben még elég ismerős névre akad figyelmes olvasás közben az olyan ember, mint e Krónika szerkesztője, ki maga is már a hatvanas éveket tiporja.

Az iparsor olvasása nagyon számos érdekes alakot, s a maiaktól sokban elütő embereket juttat eszünkbe. Röptiben feljegyzünk néhány embert, s a velük kapcsolatos érdekes eseményeket.

Szándékunk minél többféleére kiterjeszkedni, mert a feleslegesnek látszó ház-megjelölések is irányadók lehetnek a későbbi kor előtt bizonyos dolgok megállapításánál. Aztán az írók regényhez és szindarabhoz kész anyagot nyerhetnek.

I. A költészet tanulók közül:

1. Tárnok Alajos, valamint a harmadik nyelvészet tanulók közül Tárnok Imre, annak a Tárnok Alajosnak fiai, ki Nagykanizsának valamikor nagyon tisztelt és kiváló embere volt. Az öreg Tárnok még a tizennyolcadik században született, s gróf Battyáni János örökösei uradalmainak volt a kormányzója. Olyan volt a mi gyerekek korunkban, mint valami régi pátriárka, hófehér bajuszával és szakállával, meg a honalapító Árpádra emlékeztető sas orrával.

Előbb a Főut és Csengeri-ut sarkán levő ház volt az övé, mely valamikor Szécsenyi István grófé volt, s melynek helyére épült az első magyar biztosító társaság palotája. (Mostanig ez az egyetlen háromemeletes épület Nagykanizsán, melynek drága bolthelyiségeit a jelenlegi háborus idő alatt már második éve használja az állami leányiskola — persze teljesen ingyen.)

Később az öreg Tárnok a Batthyányi utcában építtetett földszintes házat magának, mely most is eredeti formájában van Viosz Ferenc főszolgabíró kertjével szemben.

Tárnok Alajos sokat fáradozott a kanizsai gimnáziumnak főgimnáziummá emelésén. S általában résztvett minden kulturális mozgalomban.

Egyik fia, Márton, ez idő szerint Budapesten posta-felügyelő.

A nagy kort élt Tárnok Alajost 1882. évben temették el, még pedig a katolikus temető kápolnája alá.

Egyik leánya, Augusztá, egy Pauer nevű mérnökhez ment férjhez, ki megnagyobbította a kápolnai sirboltot. Valószínűleg azért, hogy a Pauer család is oda temetkezhessenek.

2. Taródi Ferdinánd, az iskola elvégzése után 1848-ban mint jogász beállt Pesten honvédeknek, s a kápolnai ütközetben életét vesztette.

3. Csoknay János, zalamegyei számvevő és közgyám volt. Tulajdonképen Gyula fia emlékeért említem fel, kit Pécssett bevétellett papnövendéknek Kovács Zsigmond akkori püspök. (Később veszprémi püspök.) A püspök szintén zalamegyei volt, és rokonságban állott Csoknyaiékkal, tehát Gyulának szép jövőre volt kilátása, mert: „könynyü annak, a kinek Krisztus a barátja“.

Pedig Gyula ugyszólva semmibe se vette a püspöki pártfogást, s panaszkodott, ha a püspöki palotában kellett ebédelnie, hol az ember elől minduntalan elkapkodja az ételt a szék mögött vigyázó cifra huszár.

Nem is használt sokat a nagy protekció, mert Csoknyai Gyula kispap korában meghalt, alig másfél év múlva. Akkoriban szinte állandóan pusztított a tifusz Pécssett, különösen a papnövelő intézetben. Az ölte meg.

De ez alkalommal kitérek egy olyan dologra is, melyet érdekességénél fogva feljegyezni érdemes.

Kovács Zsigmondnak tudillik volt ugyanakkor másik pártfogoltja is a papnövendékek között: Magyar Zsigmond, sümegi fiu, a püspök keresztfia.

Ennek a Magyar Zsigának az apja, Magyar László, sokat olvasott, művelt ember volt. Sümegi

városbíró korában száz forint díjat tűzött ki arra, hogy a szép sümegi várról is irassék rege a Kisfaludi Sándor módjára.

Mivel pedig nem akadt pályázó, hát fogta magát Magyar László uram, és maga megírta a regét. „Sümegvára“ cím alatt néhány fametszetű képpel nyomtatásban is megjelent az ötvenes években. A rege olyan gyönyörű, akárcsak Kisfaludi írta volna, s olvasván, megértjük, hogy Magyarországon mennyi tehetség vész el nyom nélkül.

4. Chinorányi Boldizsár, ő volt az utolsó postamester Kanizsán, miután közel kétszáz esztendőig a Chinorányi család bírta a kanizsai posta jövedelmező állását.

Mikor a kanizsai posta államosított, akkor Chinorányi Boldizsár kárpótlásul megkapta a városi posta szállítási jogát, mely holtáig az övé maradt.

A vidám kedélyű, jószívű öregur a Miháldutca (most Atilla-utca) végén lakott, hol a jókora kiterjedésű Postakertben, ősi birtoka utolsó darabján, házat építtetett magának.

Egyik fia, szintén Boldizsár, jelenleg Budapesten pénzügyőr.

5. Szörcsök Ádám. Horvát-szent-miklóson, (most Somogy-szent-miklós) jegyző volt, Kanizsa közvetlen szomszédságában. Szent-miklós akkori híres lóköltő népe majdnem teljesen horvát nyelven beszélt. Most az iskola meg a város közelsége magyarrá tette, az oda helyezett csendőrség pedig a tolvajlásról szoktatta le őket.

Szörcsök Ádám egyetlen fia, Béla, mint a Megváltóhoz címzett gyógyszerész-tulajdonosa halt meg Nagykanizsán.

II. A szónoklat tanulók közül :

6. Jakopovics György, az osztály jeles tanulója, később dióskáli plebános, ki azonban deficienciába helyeztetett. Roppant erős ember volt. Szülőinek egykori háza és telke helyén van a mostani Arany János-utca.

7. Andri József, az osztály második jelese. (Mindkét jeles kapott csinos könyvet főméltóságu Batthyány Fülöp kegyéből.) Az iskola elvégzése után a ferencrendiek közé vétette fel magát szerzetes növendéknek, de onnan 1848-ban kilépett és honvéd lett. Azután elbujdosott a világosi fegyverletétel után, és Szlavoniában a Jankovics-féle velikai urodalomban (Pozsega mellett) kapott alkalmazást, hol tisztartó volt harminc esztendeig, mely idő után, az urodalomnak más tulajdonos kezébe kerülése folytán, tisztségéből elbocsájtatott, és emiatt Zágrábban agyonlőtte magát. Andri József a Zalai Krónika szerkesztőjének anyai nagybátyja volt, és nagy szeretettel gyűjtötte a magyar történetre vonatkozó régi könyveket.

8. Darás Zsigmond, ügyvéd volt Nagykanizsán és több évig a város tiszti ügyésze. Fia, Darás László, szintén nagykanizsai ügyvéd, ki jelenleg mint hadbavonult teljesít katonai szolgálatot.

III. A 4-ik évi Nyelvészet tanulók közül :

9. Kaszás János, mint első jeles kapott a herceg kegyéből csinos könyvet, s mint híres ve-

rekedő nagy tekintélyt vivott ki társai között. Az iskolák elvégzése után szücs mesterséget tanult, s mint szücs legény halt meg fiatal korában.

10. Hauser János, Kanizsa nagyon tisztelt polgára, gazdag vaskereskedő, ki sok évig viselte a városi kamarási (pénztárnoki) hivatalt, majd a szegény-anya (kódis-bíró) tisztséget. Egyetlen fia volt a szerencsétlen sorsra jutott dr. Hauser János nagykanizsai ügyvéd.

Hausernak görög-stilusban épített földszintes háza régi alakjában van a Csengeri-uton, s most is Nagykanizsa legszebb épületei közé tartozik, melynek szépségét még emelik az udvaron levő óriási vadgesztenye fák. Ez idő szerint az épület vakolata hullóban van, s ha jobban el lesz hanyagolva, akkor a mű- emlékek közé fog soroztatni, mert romjaiban is gyönyörű fog lenni. Jelenleg a Franz-féle gőzmalom tulajdona.

11. Gosztón Ferenc, az iskola után honvéd lett, később a nagykanizsai szolgabiróságnál végrehajtó. Öregségére abból a kegydijből tengette életét, melyet mint 48-as honvédtiszt kapott.

12. Koltay Mihály, hahóti jegyző és földbirtokos.

13. Svastics Károl, volt 48-as honvéd, később nagykanizsai főszolgabíró. A híres zeneszerző Svastics Jánosnak fia. Svastics Károl gyermekei közül: Géza törvényszéki bíró Nyiregyházán, Zoltán közjegyző Szentgotthárdon, Janka férj. Svastics Elemérné, nyugalmazott tanárnő Nagykanizsán.

14. Babócsay János, egyik fia öreg Babócsay János kanizsai volt városbírónak. Mint 15

éves gyerek beállott 1848-ban a honvédhuszárok közé, (nagyon kifejlődött, erős gyerek volt) s a viszontagságos harcokban szerzett betegségében ifjan halt meg.

15. Lendvai József, pénzügyőri biztos volt Nagykanizsán, később pedig nyugalomba vonult, és Keszthelyen közgyámi tisztséget viselt. Nagyon vidám, barátságos, mulató ember volt.

16. Vustl Alajos, szappanosmester, (később nagykanizsai városi kamarás (pénztárnok). Egykori háza most is örökösei tulajdonában van, (a felső-templom tőszomszédságában) csakhogy jelenleg emeletesre van építve.

17. Márkovics István, csizmadiamester lett. Háza a Sopron-utcában (most Teleki ut) feküdt, a mely ma Simán István (ki veje volt Márkovicsnak) tulajdona. Mint nagyon szorgalmas, munkás, templomjáró ember általános tiszteletnek örvendett, bár visszavonult életet folytatott, s nem szerette a társas összejöveteleket.

IV. A harmadévi nyelvészet tanulók közül.

18. Svastics Béni, Zalamegyének főispánja volt. Testvéröccse az egy osztállyal előbbre járó Svastics Károlnak.

19. Bozsek Boldizsár, szijgyártómester lett, Magyar-utcai háztulajdonos. Gyermekei nem maradtak.

20. Juhász György, Nagykanizsa városának számvevője. Kezdetben a Kereszt (ma Hunyadi) utcában levő apai ház volt az övé, melyet nem-

régiben a város vett meg Kovácsics József örököseitől, később pedig a Csengeri-uton volt háza, melyet a felesége örökölt, ki Cavallár tisztartónak volt a lánya. Végül a Rozgonyi-utcában építettett magának házat.

Juhász György magyar ruhát viselt egész haláláig, s Kanizsának kedves, tipikus alakja volt. Nagyon jól emlékezett mindenre, ami az ő életében történt a városban, s valóságos élő krónika volt.

21. Baráth János, sütőmester, kinek egykori háza most a Balaton testvéreké. Egyetlen leányát Szeidl Gusztáv városi könyvelő vette nőül, aki később az Eszterházy hercegségnél kapott alkalmazást.

22. Halis Pál, a forradalom után takácsmesterséget tanult. Háza a Petőfi-uton most is a régi formájában van, mely utóbb özvegy Vioszné tulajdona volt. (A régi Traupman-féle ház átellenében, mely most Hertelendi Béla örököseié.) Halis Pál nagybátyja volt e Krónika szerkesztőjének, s mint fiatal házas ember halt meg.

23. Pfaff József, sütőmester. Családja Lotaringiából származott Kanizsára, s itt körülbelül másfél évszázadig állandóan pékmesterséget üzött a család. Szálas, magas ember volt Pfaff József, öregségére is megnézni való alak, amikor a szintén öles termetű barátjával, Benczik József hentesmesterrel, végigment az utcán. Háza az Ötvösterén most hugának, Pfaff Teréznek birtokában van. Ez a ház valamikor Albanics Flóriáné volt, ki szintén sütőmesterséget üzött.

24. Bertalan Pál, szolgabírói esküdt, később a nagykanizsai járásbírósnál irnok.

25. Taródy József, köteles mesterséget tanult, aztán honvéd lett. Később a városi rendőrségnél nyert alkalmazást, s mint alkapitány halt meg.

26. Pichler Ede. Olyan kujtorgó ember lett belőle, ki sohasem tudott megmaradni hosszabb ideig egy helyen. Nem is nősült meg. „Országos patkány-kergető“ név alatt emlegették, mert állítása szerint el tudta hajtani a patkányokat. Egyszer vállalkozott rá, hogy elkergeti a patkány-sereget a nagykanizsai városházától is. Díjat is kapott érte, de úgy látszik, hogy nem volt képes minden patkányt elhajtani, mert maig is vannak szép számban.

Halála olyan volt, amilyen bohém embereké szokott lenni: valahol agyonütötték. Hirszerint azért, mert sokat fizettetett a patkány kergetésért, s az emberek megcsalva érezték magukat, mert nem voltak a munkával megelégedve.

27. Csemics Károl, csizmadia mesterséget folytatott saját házában, a Kölcsei-utcában, melynek akkor Szeglet-utca volt a neve. (Közönségesen „Kutyaszorító“-nak hívták.) Egyideig városi külső tanácsos is volt, miként az volt feleségének, Szabó Hajmási Rozának apja is, s annak tulajdona volt a híres Hajmási-rét, mely Kertész József Hunyadi-utcai házától egészen Szauermann Mihály sugár-uti házáig végéig terjedett, (a Sugár-ut még nem volt kihasítva,) és a diákok kedves labdázó helyéül szolgált az ötvenes-hatvanas években.

Akkoriban nehéz, „tömött“ gummi-labdával ment a játék, s a labda olyan súlyos volt, mint valami vasgolyó. Ha a „kiverés“-nél a „variátor“

az ütő-bottal, mely hatalmas kapanyél szokott lenni, magasra felcsapta a labdát a levegőbe, hát aki el tudta kapni, annak acél markának kellett lenni. Ha pedig a labdával valamelyik muzsafit a vékonyán találtak megdobni, hát egy hétig is sajtogott az oldala tőle.

V. A másodévi nyelvészet tanulók közül:

28. Babócsay György, Nagykanizsa polgármestere 1879-től 1896-ig.

Nála e tisztség családi öröklés-számba ment. Már öregapja, Babócsay József is városbíró volt, meg az apja Babócsay János is.

Családjában fiuról-fiura szállottak Kanizsa fejlődéséhez szükséges tervek, de egyuttal az a tapasztalat is, hogy némely reform megvalósításánál nem szabad kikérni előre a nép hozzájárulását.

Igy történt, hogy amikor Babócsay János másodízben választatott meg városbíróvá, akkor egész csendben egyik éjjel szétszedette és elvitette a szegyenoszlopot. Eltűnt a gyötrelém emléke, úgy, hogy senki se tudott róla. Másképp bizonyosan nem engedték volna a kinzó eszköz lerombolását, mert hátha visszajönnek megegyeszer a régi erkölcsök, és megint lehet gyönyörködni a szegyenoszlophoz kötött fejérmépekben? (Diák koromban a mostani kórház helyén állott „város pajtájá“-ban hányódtak a szegyenoszlop kődarabjai.)

De ezzel sem elégedett meg Babócsay János, hanem többféle mesterkedésen kívül még törvény-

tudó tanácsosi állást rendszeresített, ki az akkori városi törvényszék pereit képes volt helyesen elintézni. (Ezt a városi törvényszéket államosították 1869-ben.)

Néhány hatalmasságnak bujtogatására a kiskanizsaiak Babócsay János ellen fordultak azzal, hogy: „Nem kell városi törvényszék!” Persze sorompóba lépett néhány iparos is, kik azzal izgattak ellene a választáskor: „Nem kell törvénytudó ember!” „A polgármester nem védelmezi jogainkat!” Semmibe se veszi az iparosokat!” „Mesterember legyen a polgármester!”

És egyesült erővel kidobták Babócsay Jánost a tisztségéből. (Becsületes iparosainkra ma is mindig számíthatunk, ha rájuk ijesztünk: „Veszedelem van az ipar!” „Áruló, aki nem szavaz velünk!”)

Babócsay György pedig azon kezdte a polgármesterséget, hogy betiltotta a csordásoknak meg a kanászoknak a hajnalban való kürtölést, ostordurrogatást és káromkodást.

A Teleky-uti meg a magyarutcai gazdák persze mingyár deputációval jelentek meg a polgármesternél, és tiltakoztak. (Akkor még a kanász meg a csordás nem volt városi tisztviselő, hanem a gazdák szegődttették és fizették.) Azt mondták, hogy a régi lárma nélkül elmulasztják a barmok kihajtását a pásztor elé.

A polgármesternek végül is ki kellett egyezni velük. Jól van! A kürtölés megmarad, de csak halkán szabad a pásztornak fujni az óriási szarvkürtöt, s így is csupán a mellék utcákban. Az ostorral való rémitő durrogatás

meg a kacskaringós káromkodás pedig teljesen kitiltatik a mezőre.

Babócsay György mélyreható intézkedésekkel igyekezett kiemelni Kanizsát a hátramaradottságból. Ezek közül néhányat felemlítünk, többnyire olyanokat, melyeket Babócsay kezdeményezett, de az ügy természeténél fogva maig sincsenek teljesen végrehajtva az utódok által.

Kanizsa azelőtt olyan sáros volt, hogy az őszi és a tavaszi esőzés alkalmával a sár megmozdult, és a Főútról meg a felső templomtól lassan lefelé huzódott a városháza meg a Korona között levő laposabb helyre, s akkor hosszú fagerendákon (az ugynevezett grádicsokon) lehetett csupán a tulsó sorra átugrálni, a terhes kocsik pedig igen gyakran bele sülyedtek a sárba.

Babócsay György kirakatta téglával, (klinkerrel) a Városház-utcát a vasutig, a felső templom előtti térséget, a Főutat és a Magyar-utca egy részét. És a régi nagy sár eltűnt!

Babócsay Györgynek szinte kimeríthetetlen sokaságu terve volt. S ez nemcsak abban nyilvánult, hogy villamos világítást alkalmazott, hogy a város pénzügyeit rendbehozta, színház építésre és szegényház rendezésére alapot gyűjtött meg, hogy új utcát nyitott, s jövedelmező kaszárnyákat épített, hanem minden dologban.

Egyszerre beütött a fillokszera. A kanizsai szőlőhegyek teljes pusztulásnak indultak. A gazdák végnélküli panaszszal voltak tele. „Mi lesz belőlünk? Tönkre megyünk!”

A vésről rettentő módon zengett Nagykanizsa egyik költője, Tuboly Viktor is:

Sáskák, követ választások,
Több ily szörnyü pusztítások,
S komoly dolog, nem chimera :
Hogy rombol a filloxera !

Szóval megvolt a borzasztó csapás . . .

Segíteni kellett volna, de senki se tudta
hogyan.

Babócsay György a város határában levő
homokos területre gondolt. Boszorkányos gyors-
sággal megállapította a földmivelési ministernél a
homok immunis voltát, s a ministertől mingyár
engedélyt szerzett homoki szőlő ültetésre.

Nem kellett már félni, hogy a kanizsaiak
elvesztik a szőlőhegy hasznát !

A polgármester hamarjában, (senkit meg sem
kérdve) beültetett minta szőlőnek egy területet a
Gördövényben. Ez a szőlő ma is megvan, csak az a
baja, hogy a város kiméli a rá való költséget, már
pedig befektetés nélkül szőlő nem hoz jövedelmet.

Igaz, hogy időközben feltalálták a régi sző-
lőknek permetezés általi fentartását, de azért lehet,
hogy rákényszeredünk valamikor a fillokszera-
mentes homoki szőlőre, s akkor Gördövény sokat
fog érni.

Eközben az utcákat ellátta új névvel a pol-
gármester. A régi Tizenháromváros, Kis-utca, Nagy
utca, Kereszt-utca, Kutya-szorító elnevezések meg-
szűntek. S megszűntek a soknevű utcák : Récsei-
utca, Cigány-utca, Nagy-utca, Pesti-utca helyett
Petőfi-ut lett. S azóta van Hunyadi-utca, Teleki-ut,
Arany János-utca stb. elnevezés.

A szentgyörgyvári utcában kórházat építte-
tett, s az otlevő nagy pocsolyát, a Ciglenicét,

megszüntette olymódon, hogy egy ujonnan vágott csatornában a vizet elvezette, s azután a mély gödröt betemette. Megjegyzem, hogy a régi időben, egészen 1859-ig körülbelül mégegyszer akkora volt a Ciglenice, de a pesti vasut építésekor a temető mellett levő „bevágás“-nál kiásott földdel egy részét föltöltötték.

A katolikus temető nagyon elhanyagolt állapotban volt. (Most is.) Babócsay bele kezdett a temető új rendezésébe. Mindenek előtt az egész temetőnek téglafallal leendő körülépítését tervezte, s e célból elrendelte, hogy minden új kriptát egyuttal kerítéssel vételessék körül a temető széléről. (Igy nem kerül pénzbe.)

Aztán a temető régi sírjai között átjáró utakat hasított, mely több évig tartott, mert a régi sírokat az utból el kellett vitetni.

A temető előtt, a vasuti hid mellett, tért hasított, hogy a kocsik a temetés alkalmával ott megállhassanak.

Tervezte a sírok nyilvántartását, s ezzel együtt egy nagyobb hidegháznak építését. Ezért megkezdette a bejárat mellett lévő síroknak áttelepítését, hogy az épülethez szükséges terület meglegyen.

A temetői új utakat fákkal szegte be, a várost pedig teljesen beültette fákkal. Egyes utcákban az idegenek nem győztek eleget gyönyörködni a fásor szépségében. A Batthiány-utcában kettős sor akácfa, a Csengeri-uton szintén kettős sorban hársfa volt, s virágzás idején illatban fűrdött az egész városrész.

De hát sok minden megváltozott, amikor Babócsay György polgármestersége megszűnt. Ki-

buktatták éppen úgy, amiként apját és nagyapját. Babócsay György megbuktatásánál csupán az volt a sors iróniája, hogy Kanizsa eddigi legnagyobb reformátorát „reform-párt“ cím alatt összegegyült emberek fosztották meg a tisztségétől.

Az új rendszer persze más lett. Most évenként kétszer is szorgalmasan megnyesik az utcai fákat. Ez által a virágzást megakadályozzák, mert az illat nem való utcára, hanem a patikába.

Aztán a temető ujabban nyitott részein megint kevés az átjáró út. Elmaradt a fákkal való diszítés is, a sírok nyilvántartásával, meg az új hidegházzal együtt.

De hát a halottak sorsa az elfelejtetés. S ezt a célt annál hamarabb elérjük, minél inkább egymás mellé szorítjuk a sírokat. A fák meg éppen feleslegesek. Hisz a holtak úgy sem látják.

Bizzuk csak a temető minden dolgát továbbra is Móger bácsira, a sirásóra. Elvégezi ő becsületesen a szükséges tennivalót. Holmi nyilvántartásra pedig ne gondoljunk, hisz ezután is megleszünk e nélkül a haszontalanság nélkül, amiként apáink is megvoltak évszázadokon keresztül.

Aztán olyan jövődelmi forrás teremtéséről álmadozott Babócsay György, mely a városnak semmijébe sem kerül, és mégis nagy hasznot hajt, mint Kecskeméten a barac termelés.

Gyümölcs-erdőt akart alkotni a város erdejében. E célra kísérleti telepet csinált különféle gyümölcs-fajokból, nem messze a Moriolás patakhoz, az alsó-erdő szélén, Budinban. (A félezer év előtt eltűnt Besenyő falu egykori határában.) S egyuttal gyümölcsösházat is építtetett.

A telepen ki akarta próbálni, hogy a talaj melyik fajta gyümölcsfának kedvező, s aztán ahhoz képest tervezte egy-egy erdőrészletnek beültetését szelid gesztenye, dió, alma, berkenye stb. fával, s úgy gondolta, hogy harminc-negyven év múlva a fák megnőnek, erdőt alkotnak, és akkor a fa értékesítés mellett a gyümölcserdő óriási jövődelmet fog adni.

Álom vott. Az emberek kicsufolták érte. De hátha egyszer valóság lesz az álom?

29. Rosenfeld Adolf, kereskedő. Háza szomszédos volt a városházával, s jelenleg fiai tulajdona.

30. Bernádics (helyesen Bernandics) János, meghalt tanuló korában. Egyetlen fiugyermeke volt öreg Bernádics János szabómesternek. Fia halálakor az elkeseredett apa azt kiáltotta az ég felé:

— Nincs Isten!

És attól a naptól fogva soha többé templomba be nem lépett, és imádkozni nem látta senki. Emiatt a népek istentelennek tartották, bár szorgalmas, munkás, tisztességes, rendes életű ember maradt haláláig.

Bernandics jól beszélt horvátul, s eme tudásával Jellasics seregéből sokat visszaszöktetett, mikor a szerezsnok 1848-ban Kanizsán tábo-roztak.

A seregben ugyanis sokan voltak, akik nem akartak a magyarok ellen harcolni. Bernandics erről tudomást szerezvén, minden nap keresztül vitt ötöt-hatot munkásnak öltöztetve a temető előtt álló őrségen. Az őrral barátságosan beszélgetve elmondta, hogy ezek az ő szállómunkásai, s men-

nek a szentgyörgyvári hegyre dolgozni. Az őrség mindig átbocsátotta.

A temetőn túl aztán átvágott Bernandics torony iránt a Mura felé, elvitte őket Kakonyára, hol a réven átmehettek Muraközbe. Ő pedig még aznap vissza gyalogolt, s mikor késő este visszajött az egész napi járásban kifáradva, otthon már új embercsoport várt rá, kiket leánya ideiglenesen elrejtett pincében, padláson. S másnap és harmadnap megint átcsempészett horvátokat.

Egyik hajnalban azomban az történt, hogy az őr azt felelte a barátságos köszöntésre:

— Nagy lehet a maga szölleje, hogy mindennap ilyen fene sok munkás kell!

Egy szempillantás alatt megfordult Bernandics eszében, hogy felkötik a legközelebbi faágra ha rájönnek a dologra, de azért jókedvűen válaszolt:

— Akkora szöllőm van, hogy magának is jut a terméséből. Majd estére hozok egy kulacs bort!

Az őr elnevette magát, és nem lett baj.

Háza a mostani Hunyady- (akkor Kereszt) utcában volt, mely jelenleg 23 számot visel, és még a régi formájában van. Különbén a családja leány-ágon most is él. Tudnillik leánya Teréz valami Mester nevű ispán felesége lett Szentlász-lón, s e házasságból született gyermekek közül a következők vannak életben: 1. Mester Ferenc, gyógyszerész, 2. Mester Matild nőül ment Nagy Dezső közigazgatási tanácsoshoz, s jelenleg Budapesten lakik, 3. Mester Viktória pedig Debrecenben lakik, mint Deák Ferenc táblabíró felesége.

31. Stingli Károl, később gelsei jegyző.

32. Theodorovics Mihál sok ideig városi tanácsos. Sohasem nősült meg, s nagy tiszteletnek örvendett, bár görög nemzetiségű volt. Huga szintén Kanizsán lakott, s Vaics bórkereskedőnek volt a felesége. A Theodorovics, Vaics és Axenti családok, kik már a 18-ik században is itt laktak, voltak az utolsó görög családok Kanizsán. Egykori temetőjük és templomuk teljesen a szerb hitsorsosok birtokába ment át.

Theodorovics Mihálnak széles földszinti háza a mostani Fő-uton volt, melynek helyére épült emeletes házban dr. Havas Hugó ügyvédnek lakásán 1916. január 18-ikán borzalmas szerencsétlenség történt. T. i. vészett eb marta meg az ügyvéd fiát és feleségét, s azonkívül még számos asszonyt és gyermeket.

33. Albanics József, később ügyvéd Nagykanizsán, Magas termetű ember volt, mint általában minden Albanics, kiknek némelyike óriásnak is beillett.

34. Walbach Mór, a nagykanizsai takarékpénztár elnöke, s több egyesületnek fáradhatatlan mozgatója. A nagykanizsai tüzoltótestületnek meg a torna-egyesületnek is elnöke volt.

35. Sárecz György, csizmadia mester, jelenleg is életben van, és háztulajdonos a Teleki-uton. Külömben régi kanizsai családból való, mely családtól nevezték el régi időben a gimnázium előtt körülbelül 1860-ig meglevő tókát: a „Sárec-tenger“-t.

36. Desgyek József, szintén él még, s mint nyugalomba vonult vasuti tisztviselő Nagykanizsán lakik a szintén életben levő feleségével, ki Peksz leány.

Mind a Desgyek, mind pedig a Peksz család kanizsai familia. A szerkesztő diák korában, mondjuk: ezelőtt ötven esztendővel, azzal szokták a gyerekek tiszta kiejtését próbára tenni, hogy feladták egymásnak:

— Mondd el háromszor egymásután, de gyorsan: „Peksz szücs nem sánci szücs!“ (Sáncpuszta Nagykanizsa határában.)

Persze senki sem tudta hibátlanul elmondani egyszer sem.

37. Piszkor Tamás, vagy husz éven keresztül elnöke volt, mint 48-ik ezredbeli százados a zalamegyei katonai sorozó bizottságnak, s inkább éveken keresztül nem fogadta el az őrnagyi rangot, csakhogy ne kelljen Kanizsáról eltávoznia. Felesége Blümlein leány volt Kanizsáról.

38. Vagner Károl, mint Kanizsa nyugalmazott gyámi pénztárnoka halt meg. Apja Vagner Ignác kolompáros volt, és családi háza most is örökösei tulajdonában van. A Fő-uton levő ama kevés földszintes épületek egyike, amelyek régi alakjukban állanak most is.

39. Taródy László, mint tanuló halt meg, mikor 1848 március 18-án nagy ünnepélyt rendeztek Kanizsán, és mozsarakat durrogtattak annak örömeire, hogy kiűtött a szabadság, és elfogadták a tizenkét pontot. Ugyanis az egyik mozsár szétdurrant, és a közelben ácsorgó Lacinak a mozsár darabok szétzúzták a fejét.

40. Vajdics József, ugy a nemzeti második osztálybeli Vajdics János, és Vajdics Alajos, mindhárman Vajdics János „kompektor“ (könyvkötő és könyvkereskedő) fiai. Az öreg Vajdics János

könyvkiadó is volt, s ő adta ki „Kotzebue Ágoston jelesb szindarabjai“-t. (Husz kötet. Kanizsa 1837—1839.)

Az iparsorban felsorolt Vajdics fiukról a következőket tudjuk: János nem volt képes önállóvá lenni, s az apai üzletben nyert alkalmazást haláláig. Alajos híres szabómester lett, kiről Horváth Gyula azt írja „Kanizsa város történeté“-ben, hogy olyan magyar szabó, mikép magyar ruhára is csak olyan emberektől fogad el megrendeléseket, kikről tudja, hogy nem voltak el a Rajkszrában, s ha tobákolnak is, csak azért teszik, mert náthások. Alajos külömben szerencsétlen véget ért, mert családi baja miatt öngyilkossá lön a Szélmalom vendéglőben. (Ma Ökör fogadó.) (Alajosnak fia dr. Vajdics Alajos budapesti orvos, ki jelenleg Amerikában tartózkodik, spiritizmussal foglalkozott, s könyvet is irt, mely „Tanulmányok a szellemtan köréből“ cím alatt Budapesten 1900. évben nyomtatásban megjelent.) A harmadik fiu: József átvette apja üzletét, s nagy hirre tett szert, mint a Nagy Jani által szerkesztett „Zala-Somogyi Népnaptár“ kiadója. E naptáron kívül volt Vajdics Józsefnek több más kiadványa is. „Rajta lányok mulassunk!“, „Kéért üritsem a pohárt?“ „Rajta lányok táncoljunk!“ „Egy tarisznya ostobaság,“ című könyveken kívül megemlítésre méltó az a dalgyűjtemény, mely „Rajta fiuk vigadjunk!“ cím alatt jelent meg nála, s mely a legértékesebb kiadványa.

Még megemlítjük, hogy Vajdics József volt a „Zala-Somogyi Közlöny“ hetilap megalapítója és több évig szerkesztője, s hogy üzletének mostani tulajdonosa, fia: ifju Vajdics József.

VI. Az első évi nyelvészettanulók közül:

41. Unger Alajos, ügyvéd lett Budapesten. Csinos ember volt, és gazdagon nősült. A nagykanizsai választó kerület két izben, s a keszthelyi kerület egy izben megválasztotta országgyűlési képviselőnek. Családi háza most is a régi alakjában van a Kinizsi-utcában. (Azelőtt „Rizengászli.“)

42. Augusztics Ferenc. Bábos mesterséget tanult. Azonban a dolog nem nagyon kellett neki, hanem élt munka nélkül, vidáman, a menyecskék gyönyörködtetésére. Ugy ahogyan az ivtói király. Emiatt az emberek hóbortosnak tartották.

Amikor öregségére elerőtlenedett, akkor persze nem volt hová fejét lehajtani. Kicsufolták az utcán a gyerekek, s minden elhagyta a gondtalanság fejedelmét, csupán az utált gond tolokodott be hozzá egyre sűrűbben. Ekkor akadt egy nem-közönséges gondolkodású ember Chinorányi Boldizsár személyében, aki megkönyörült rajta, és átengedte neki lakásul a Miháld utca végén levő kisebb házát — ingyen. Sőt arról is gondoskodott, hogy enivalóval is segítsék, ha szüksége van rá. „Hiszen nem hagyhatjuk az utcán elveszni!“ indokolta cselekedetét Chinorányi, melyért a pénzbeli haszonra berendezett szivü embertársak bizony kinevették a háta megett.

A magára maradt ember abban a kis házban mosolyogva élte le szigorú öregségét. Elégedettségét nem rontotta el semmi. Bizonyosan ráült naponkint az emlékezet ragyogó trónusára, s úgy figyelte a csufolódo gyerekek arcán a szülői vonásokat.

VII. A harmadik nemzeti osztálybeliek közül:

43. Thassy Abel, mint szolgabíró halt meg. Özvegye háztulajdonos Nagykanizsán az Arany János-utcában.

44. Grecs József cipésmester. Özvegye, „Grecs mama“, közel félszáz esztendőn keresztül mint bábaasszony segítette a kanizsai ifju magyarokat e világra szállítani, amikor még nem voltak községi szülésznők. Fia, József, gimnáziumi tanár volt Nagybecskerekén, de fiatal korában meghalt.

45. Komesz György, régi híres család sarjadéka, mint városi hajdu halt meg Nagykanizsán. Bátyja plebános volt Komárom megyében, Ácson.

VIII. A második nemzeti osztálybeliek közül:

46. Dreven Antal, háztulajdonos. Jelenleg is életben van. Az öregség egyáltalán nem viselte meg, s fürgébben lépked, mint a fia Lajos, ki járásbíró Nagykanizsán.

47. Huszár Adolf, mint miniszterelnöki tanácsos halt meg Budapesten. Testvére Nándor, városi jegyző volt Csáktornyan. Apjuk egykoriban híres gombkötő Nagykanizsán.

48. Gerócs József, ispán volt Csurgó mellett a Festetics grófi birtokon.

49. Hermán Károly, orvos lett, s mint szenvedélyes kártyás ember volt ismeretes. Nősülése után hamar meghalt. Apja jó módu szücsmester volt, kinek háza maig is régi formájában áll a Petőfi-ut elején.

50. Marenics Antal, mint teljesen elzüllött ember halt meg körülbelül ötven éves korában. Anyja sok ideig korcsmárosné volt Pressburger doktor házának szomszédságában, a felső templom mellett. Hideg időben Marenicsné korcsmájában szoktak menni fölmelegedni a templomba járó emberek.

— — És ezzel befejezzük a régi bizonyítványhoz fűzött visszaemlékezésünket, bár kétségtelen, hogy még nagyon sok érdekes dolgot lehetne feleleveníteni.